

(Əvvəli ötən sayımızda)

* * *

Bu sevinci yaşadığımız anlarda bizi qələbəyə aparacaq yolları göz önünə gətirirəm. Vətən müharibəsinə başladığımız ilk vaxtlardan qısa, lakin fədakarlıq, əzmkarlıqla ötüb-keçdiyimiz yolda əsgərlərimiz öz rəşadətli döyüşləri ilə hər b tariximizin bir şərəfli səhifəsini yazdılar. Müharibənin ilk günündən əsgərlərimizin böyük ruh yüksəkliyi ilə cəbhədə qanları, canları bahasına qazandıqları uğurlar, 30 ilə yaxın bir vaxtda itirdiyimiz ümidlərin qayıtması hamını bir nəfər kimi ayağa qaldırdı. Dövlət-ordu-xalq birliyinin yaranması bizi bir amal ətrafında birləşdirdi. İstək, qərar bir oldu: düşmən tapdağı altında inləyən torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik! Etdik də!

Müzəffər ordumuz elə ilk günlərdən öz gücünü düşməyə göstərdi. İşğaldan azad olunmuş kəndlərimizin, şəhər və rayonlarımızın televiziya nümayişinin əks-sədası hər kəsdə böyük ruh yüksəkliyi yaratdı. Xalqımız erməni vandallarının qədim abidələrimizi, məscidlərimizi, hətta məzarlıqlarımızı belə, dağıtdıqlarının acısını yaşadısa da, əsgərlərimiz faşist xislətli erməni qəsbkarlarının, vandallarının cəzasını döyüş meydanında verdilər. Şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı.

Bir daha xatırlayaq. Müharibənin davam etdiyi bu 44 gün ərzində cəngavər əsgərlərimiz ard-arda işğaldan azad edilmiş kəndlərimizi, şəhər, rayon və qəsəbələrini erməni tapdağından təmizlədi, düşməni geri itirdi, onların hərbi istehkamlarını darmadağın etdi. Bu müharibə dünyanın diqqətində idi. Ermənistan rəhbərliyi Azərbaycan Prezidentinin dəfələrlə tələb etdiyi siyasi müstəviyə, sülhə gəlmədi, öhdəliklər qəbul etmədi. Ali Baş Komandan nə deyirdi? Prezident İlham Əliyev müharibənin ilk günündən Ermənistan dövlətinə, erməni xalqına, analarına, onların timsalında dünyaya bəyan edirdi ki, bu münaqişənin hərbi yolu var, lakin biz məsələni sülh yolu ilə nizama salmaq istəyirik. Bizim torpaqlarda oğullarımızı qırdırmayın... Lakin faşist xislətli düşmən bu humanist yanaşmanı saya salmadı.

Nəticə isə göz qabağındadır. Topladığımız gücün, birliyin müqabilində bu qələbə labüd idi. Həmrəyliyimiz, milli birliymiz qələbəmizi reallaşdırdı. Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu.

Cənab Prezidentin həm xalqa müraciətində qeyd etdiyi bir çox məsələlər, həm də xarici ölkələrin mətbuatına verdiyi açıqlamalar dəqiq faktlara, tarixi sənədlərə, gerçək hadisələrə söykəndiyindən, eləcə də hazırkı vəziyyəti siyasi, diplomatik səviyyədə analiz etdiyindən, düşünürük ki, gələcəkdə tariximizin bu səhifəsini öyrənən, tədqiq edənlər hökmən bu çıxışların mətnindən istinad-mənbələr kimi geniş istifadə edəcəklər. Bu müraciətlər, müsahibələr yeni tariximizin yazılmasında və tarixçilərimiz tərəfindən ön ciddi, siyasi sənəd olaraq təhlil-təqdir olunmaqla misilsiz əhəmiyyət kəsb edəcəkdir.

Burda hadisələrin arxada qalmış bir mənzərəsinə də diqqət çəkməyi zəruri hesab edirik. Ermənistan rəhbərliyi həmsədrələr tərəfindən üç dəfə yaradılan humanitar atəşkəsdən humanistcəsinə yararlanmadı. Düşünmək olardı ki, hər iki tərəf son dərəcə ümdə olan bu hissələrin ifadəsi olan sənədə həssaslıqla yanaşacaq, gözləmə mövqeyində təmkin nümayiş etdirəcək. Azərbaycan tərəfi bütün dünyanın gözü qarşısında bu sənəddən irəli gələn müddəalara ehtiram göstərdi. Beynəlxalq hüquq və prinsiplərə riayət etdi. Ermənistan ordusu isə, müharibə zonasından uzaq olan şəhər və rayonlarımızı qadağan olunmuş raketlərdən, kasetli bombalardan atəşə tutdu. Yeri gəlmişkən, humanitar sözünün etimoloji mənşəyinin humanizmi, qayğı, xeyirxahlığı, nəciblik və nəzakət kimi hiss və davranışı ifadə etməsi hamıya bəllidir. Bu hissələr dövrü-qədimdən Azərbaycan xalqının həyat-yaşam tərzində özünü bütün aydınlığı ilə büruzə vermişdir. Bütün bunların mahiyyətində xalqımızın sülhə, əmin-amanlığa, ədalətə söykənən milli məsuliyyəti dayanır. Bəs bu ümdə, insani hissə, duyğuya erməninin baxışı necədir? Faşist xislətli ermənilərin son iki əsrdə azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırım faciəsi, kəndlərimizi, şəhərlərimizi yandırması, soydaşlarımızı qaçqınlıq, didərginlik taleyi yaşamağa məhkum etməsi, açıq-aşkar göstərir ki, humanitar sözü, humanizm onlara yaddır. Bu vandallar dünyaya sanki

qəsb etmək, dağıtmaq, öldürmək, baş kəsmək üçün gəliblər.

Bəs, Ermənistan üçün bu atəşkəs qərarı hansı mənanı ifadə etdi? Və onlar bu "dur"un qarşısında necə davam gətirdilər? Həmin qərarın təsdiqindən heç 2 saat ötməmiş Ermənistan ordusu bizim ikinci böyük şəhərimiz olan Gəncəni "Toçka-U" raketləri ilə atəşə tutdu. Bəli, işğalçı dövlət belə bir qərardan sonra bir daha özünün iyrenc simasını göstərdi, hər b meydanında döyüşə bilmədiyindən terror əməliyyatlarına keçdi. Bu arada özünün dağıdıcılıq əməllərini ortaya qoydu. Bu hadisələr onu göstərdi ki, bünövrədən əyri olan ağacın qaməti heç vaxt düz, sax olmur... Erməni əzəldən xain və xəyanətkardır. Əslində "yazıq, əzabkeş" şineline girmiş işğalçı hərbi əsirlər və digər saxlanılan şəxslərin qaytarılması, meyllərinin yığılması deyil, bu məqamdan alçaqcasına istifadə edərək, Azərbaycanın ərazilərini atəşə tutaraq itkilər, dağıntılar yaratmaqdır. Budur, erməni vandalizmi! Budur, köçəri həyat tərzindən sürünməsinə keçib, ürəyiyumşaqlığımdan istifadə edərək Azərbaycan torpağında dövlət quran hayların murdar xisləti! Düşmənin dağıdıcı əməlləri, işğalçılıq məqsədləri xalqımızı hiddətləndirdi, qəzəbimiz tüğyan etdi. Və nəticədə dərslərini verdik. Və biz savaşın ilk günündən "Qarabağ Azərbaycandır" həqiqətini ucadan və qətiyyətlə səsləndirdik, bu reallığı döyüş meydanında qəhrəmanlığımızla, üstünlüyümüzle işğalçılara göstərdik. Dedik ki, bəd əməllərinə son qoysunlar. Və bilsinlər ki, Azərbaycan torpağında özbaşınalıq etmək olmaz. Azərbaycan bu hərəkətləri düşməyə bağışlamaz...

* * *

Şuşanın işğaldan azad olunması – Qələbə xəbəri dünyaya yayıldı. Dost sevindi, düşmən xar oldu. Ermənistan hərbi, həm də siyasi dəstək verən havadarlar Azərbaycan ordusunun haqq savaşındakı zəfərlərindən qısqançlıq hissi keçirdi. Şərin qalib gəlməsinə çalışanlar, yalanları, iftiraları ilə dəridən-qabıqdan çıxan ermənipərəstlər doğrunun qarşısında özlərini itirdilər. Doğruya zaval olmadı. Dünya Azərbaycan ordusunun yenilməzliyini, gücünü gördü. Bu qələbə, bu zəfər xalqımızın Ali Baş Komandanın ətrafında "dəmir yumruq" kimi birləşdiyini göstərdi. Bu, ordumuzun bir mərhələdən ağilla, siyasi uzaqgörənliklə idarə olunduğunu dünyaya nümayiş etdirdi. Prezidentin Azərbaycan xalqına verdiyi qələbə müjdəsinin doğurduğu hüdudsuz sevinc hissi, müraciətinin hər cümləsi bizi qürurlandırdı, tam və böyük Qələbənin dadını hiss etdik. Biz işğaldan azad torpaqlarımızı qanımız bahasına aldıq.

Bu Qələbənin siyasi, mənəvi, bəşəri mənası o qədər böyük və misilsizdir ki, bunu geniş mənada sözlə təsvir etmək ayrıca bir yazının mövzusu. Biz bu sahədə nə etməyə borcluysaq, nəyə qadir idik, onu da etdik. Əsas odur ki, Azərbaycanın qüdrətini, haqqını görməzlikdən gələnlər suya döndülər. Dünya Azərbaycanın bir dövlət olaraq gücünün bir daha fərqləndi. Azərbaycan Prezidentinin siyasi, diplomatik hazırlığını, bacarıqlı dövlət rəhbəri, Müzəffər Ali Baş Komandan, yenilməz Sərkərdə olduğuna bir daha əmin oldu. Xalqımızın vətənpərvərliyini, milli birliyini gördü. Ordumuzun rəşadətine, əsgərlərimizin

Ali Baş Komandanın Qələbə müjdəsi ilə xalqa müraciətində də böyük həyəcan, coşqu və sonsuz fərəhlə dediyi sözlərdən duyulanmaq olmur. Həmin gecə cənab Prezident təkcə Azərbaycan xalqına deyil, dünya azərbaycanlılarına yetərinə qürurverici, yeni bir həyat bəxş etdi. O gecə bütün Azərbaycan ailəsi nurlu sabahlarını sadəcə xəyallarında canlandırmaqdan belə, fəxrət hissi yaşadı. Budur o fiqurlar:

"Qarabağ Azərbaycandır və nida" ifadəsi artıq bizim qələbəmizin rəmzi idi, rəmzinə çevrildi. Bir il bundan əvvəl mən bunu demişəm. Mən fəxr edirəm ki, mənim dediyim ifadə artıq bir milli şüara çevrildi. Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!

* * *

Son vaxtlar Prezidentin çıxışlarını dinlədiyim anlarda düşündürdüm ki, İlham Əliyevin bu həyatda humanist, xeyirxah hamı, sözündə və əməlinə səbatlı, qətiyyətli bir İnsan, dövlət

ZƏFƏRƏ APARAN YOL...**VƏ BÖYÜK QƏLƏBƏ**

igidliyinə şahidlik etdi. Bu Qələbə nəinki Azərbaycanın siyasi dairələrində, eləcə də dünya cəmiyyətinin siyasi baxışlarında tez-tez müzakirə müstəvisinə gətiriləcək. Azərbaycanın bir çox sahələrdə olduğu kimi, haqq savaşındakı hərbi və siyasi təcrübəsi də öyrəniləcək...

* * *

2020-ci il Qələbə ili oldu. Bu sətirləri böyük fəxrət hissilə yazdığım dəqiqələrdə bir daha əmin oluram ki, Azərbaycan xalqının İlham Əliyev kimi Ali Baş Komandanı, böyük və qüdrətli Sərkərdəsi, xalqın iradəsini ifadə edən güclü siyasi-ictimai xadimi var. Və təbii ki, biz bu Qələbəyə milli birliyimiz, həmrəyliyimiz və güclü ordumuzla nail olduq. Bundan sonra Azərbaycanın iqtisadi, siyasi və mənəvi gücü artacaq. Beynəlxalq səviyyədə yeni-yeni uğurlarımız olacaq.

* * *

Həmişə diqqət etmişəm ki, Prezidentimiz özünün bədahətən, sinədən etdiyi bütün çıxışlarında insana bir addımda gerçəkləşən ümid bəxş edir. Arzularını coşdurur, həyata, yaşamağa, sevgisinə alovlandırır. Nə deyir, mükəmməl deyir, nə vəd edir, yerinə yetirir. Və xalqına bu xidmətdən qəlbə rahatlıq tapır. Bu mənada dövlət başçımızın həm də Ali Baş Komandan kimi noyabrın 8-də Şuşanın işğaldan azad olunması münasibətilə Şəhidlər xiyabanından xalqa etdiyi müraciəti bütünlükdə Qarabağımızın tacı, mədəniyyət mərkəzi, musiqimizin beşiyi, xarı bülbülün vətəni Şuşanın hüsnünə, şərəfinə köklənmişdi. Bu müraciəti eşidəndə də, onun mətnini oxuyanda da qəribə hisslər yaşadım. 28 il 6 ay ürəklərimdə Şuşanın nisgili ilə yaşayan xalqımızın halını duydum, göz yaşlarını gördüm. Prezident bu qədim Aristokratlar şəhərini işğaldan azad etməklə hər birimizi bəxtiyarlığa qovuşdurdu. Müraciətinin sonunda Şuşaya canlı bir Varlıq kimi səsləndi:

Əziz Şuşa, sən azadsan!

Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!

Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!

Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Şafəq NASİR,
yazıçı-publisist